

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

Обяснителна записка към баланса на Националния осигурителен институт - УчПФ към 30 септември 2017 година

Националният осигурителен институт (НОИ) е бюджетна организация. Функциите и основните му дейности са уредени с Кодекса за социално осигуряване и Закона за бюджета на Държавното обществено осигуряване (ДОО) за съответната година.

Балансът на НОИ към 30.09.2017 г. е изготвен в съответствие със Заповед № ЗМФ-1338/22.12.2015 г. на Министъра на финансите, Указания на Министерство на финансите (МФ) ДДС № 20/2004 г., ДДС № 14/2013 г., ДДС № 01/20.01.2017 г. относно изготвянето и представянето през 2017 г. на месечните отчети за касовото изпълнение на бюджетите, на сметките за средства от Европейския съюз и на сметките за чужди средства и ДДС № 05/28.09.2017 г. относно изготвянето и представянето на тримесечните отчети за касовото изпълнение, на оборотните ведомости и друга отчетна информация към 30.09.2017 г., на бюджетните организации.

Отчетността в системата е съобразена с изискванията на Закона за счетоводството, Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия, Закона за публичните финанси (ЗПФ), Сметкоплана на бюджетните организации (СБО), Счетоводната политика на НОИ, утвърдени вътрешни правила и други нормативни актове, касаещи отчетността на бюджетните организации.

Приходите и разходите на института се формират на касова основа по параграфи и подпараграфи на Единната бюджетна класификация и се отчитат в съответствие със сметкоплана на бюджетните организации по сметките от раздел 6 и 7. Счетоводните записвания на стопанските операции се осъществяват в хронологичен ред и синхронизирано на синтетично и аналитично ниво. Счетоводната дейност в НОИ се осъществява чрез двустранно счетоводно записване. Използва се единен за цялата система на НОИ web базиран счетоводен програмен продукт "Торнадо".

Счетоводните документи в НОИ се осчетоводяват при спазване принципа на текущото начисляване. Разходи, отнасящи се за текущата година се начисляват за същата, дори когато разходно-оправдателния документ е издаден през следващата година.

Освен фондовете на ДОО, НОИ администрира и дейността на Учителския пенсионен фонд (УчПФ). Приходите на този фонд се събират от НАП, а НОИ извършва разходите на фонда. За тяхното осчетоводяване са открити отделни счетоводни сметки. За сметките на УчПФ се прилага отделен код 5591 вместо кода на НОИ 5500, при което за този фонд се изготвя отделен касов отчет и отделна оборотна ведомост.

Годишният бюджет на Учителския пенсионен фонд се приема със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година като приложение към него.

От **01.01.2014 г.** е прекратено обслужването от банките (без БНБ) на кодове в СЕБРА със структура **745 xxx xxx-x и са закрити сметки 7445 на УчПФ** на ТП на НОИ. Средствата за изплащане на пенсии от УчПФ от 01.01.2014 г. се превеждат от кодове за плащане в СЕБРА на пенсиите по ДОО. Изразходването на средствата на УчПФ в ТП на НОИ се отразява чрез съответни счетоводни сметки. С част от временно свободните средства от този фонд в ЦУ се закупуват държавни ценни книжа или се влагат на депозит в БНБ на основание § 22, ал. 4 от Преходните и заключителни разпоредби на КСО и чл. 28 от КСО. Утвърдени са Вътрешни правила за инвестиране на временно свободните парични средства на Учителския пенсионен фонд. При отчитането на касовите потоци,

произтичащи от придобиването и реализирането на държавни ценни книжа се спазват изискванията на т. 7.19 от ДДС № 20/14.12.2004 г.

В баланса на Националния осигурителен институт - УчПФ към 30.09.2017 г. е включена отчетна група "Бюджет" код 1000. В обхвата на групата "Бюджет" се включват активите, пасивите, приходите и разходите, произтичащи от дейността на УчПФ.

Балансът на НОИ за УчПФ към 30.09.2017 г. е отражение на цялостното движение на средствата, касаещи този фонд, осъществено в централно управление и 28-те разпоредители с бюджет. Съгласно чл. 30, ал. 3 на КСО, ръководителите на ТП на НОИ са ВРБ. НОИ има 28 ТП на НОИ, които се намират във всички областни центрове, а именно в градовете: Благоевград; Бургас; Варна; Велико Търново; Видин; Враца; Габрово; Кърджали; Кюстендил; Ловеч; Монтана; Пазарджик; Перник; Плевен; Пловдив; Разград; Русе; Силистра; Сливен; Смолян; София-град; София-област; Стара Загора; Добрич; Търговище; Хасково; Шумен; Ямбол.

ОТЧЕТНА ГРУПА "БЮДЖЕТ"

I. Актив на баланса

В раздел Б. **Финансови активи** в баланса е записана сумата от 506 588 771 лв., формирана от четири групи на раздела.

Първата отчетна група **I. Дялове, акции и други ценни книжа** е в размер на 478 334 717 лв., или увеличение спрямо предходния период в размер на 54 878 355 лв. В тази отчетна група се отчитат закупените дългосрочни и краткосрочни левови и валутни ДЦК към 30.09.2017 г. с част от временно свободните средства от този фонд. В сметки 5213 „Придобити дългосрочни държавни ценни книжа” и 5211 „Придобити краткосрочни държавни ценни книжа” е отразена стойността на притежаваните ДЦК в лева и валута към 30.09.2017 г. по номинал. Разликата между номиналната стойност на ДЦК и пазарната им стойност към момента на закупуване е отразена в сметка 5221 „Премии/отстъпки от номинала на ДЦК”. На основание чл. 13, ал. 3 от Закона за счетоводството и разпоредбите на т. 32.6 от ДДС 20/2004 г. валутните и левовите ДЦК се преоценяват в края на годината по справедлива /пазарна/ цена по информация от съответната банка, чрез която са закупени. Стойността на преоценката /положителна или отрицателна/ се отразява в оборотите на сметка 7804 „Преоценки на финансови активи (финансиращи позиции)”. В отчетната група е реализирано: **увеличение** в размер на 104 429 119 лв., което се формира от придобити ДЦК с номинал 102 839 094 лв., реализирана премия/отстъпка при покупка над номинала на стойност 1 590 025 лв. и **намаление** в размер на 49 550 763 лв., формирано от падежирали ДЦК.

Във втората отчетна група **II. Вземания от заеми** НОИ няма отчетени такива вземания.

Отчетените средства в третата отчетна група **III. Други вземания** са в размер на 6 224 071 лв., или нетно намаление спрямо предходния период от 4 226 322 лв., както следва:

Други вземания – По това перо от баланса е формирано намаление в размер на 4 226 322 лв.

- сметка 4655 „Разчети между централния бюджет и социалноосигурителни фондове за поети осигурителни вноски” – намаление 158 539 лв. По сметката текущо се отразяват разчетите с Министерство на финансите за осигурителни вноски за бюджетни разпоредители на централизирано заплащане за УчПФ /с приходите за осигурителни вноски на бюджетни организации за м.септември/. Задължението за 2016 г. на централния бюджет към УчПФ за годишно разчитане в размер на 166 630. лв. МФ – дирекция „Държавно съкровище“ е превело по банковата сметка на УчПФ в срок до 31.03.2017 г. Отразени са и приходите от осигурителни вноски от бюджетни организации за месец септември. Към 30.09.2017 г. е формирано вземане на НОИ от централния бюджет в размер на 8 091 лв.

- сметка 4675 „Разчети със социалноосигурителни фондове за събрани средства и извършени плащания” – 3 113 701 лв. или намаление 254 657 лв., формирано от събраните от НАП суми от осигурителни вноски за УчПФ и постъпили по сметката на НОИ за ДОО в БНБ през м. декември 2016 г. и прехвърлени по сметката на УчПФ през м. януари 2017 г., съответно постъпилите суми по сметката на НОИ за ДОО в БНБ през м. септември 2017 г. и прехвърлени по сметката на УчПФ през м. октомври 2017 г.

- сметка 5231 „Разчети за лихви по придобити ДЦК” – 3 102 279 лв. или намаление 3 813 126 лв., формирано от начислени лихви по ДЦК 11 388 372 лв. и получени лихви по ДЦК 15 201 498 лв.

В група IV. Парични средства е отразена наличността по банковата сметка на НОИ за УчПФ в БНБ в края на периода в размер на 22 029 983 хил. лв., включваща остатъка по банковата сметка в размер на 12 029 983 лв. и депозити в лева в размер на 10 000 000 хил. лв. Остатъкът по банковата сметка на НОИ за УчПФ в началото на периода е 13 884 491 лв. и депозити в лева 40 000 000 лв.

II. Пасив на баланса

В раздел **А. Капитал в бюджетните предприятия** на ред Разполагаем капитал е отразена сума в размер на 385 627 198 лв. Отразен е и прираст и намаление в нетните активи от отчетния период в размер на 18 797 527 лв. – в резултат от отразените разходи и приходи от бюджетната дейност на НОИ, както следва: Отчетени разходи за периода в размер на 23 700 392 лв. и отчетени приходи в размер на 42 497 919 лв.

В раздел **Б. Пасиви и приходи за бъдещи периоди**, средствата са разпределени както следва:

В група II. Краткосрочни задължения не са отчетени средства.

ГЛ. СЧЕТОВОДИТЕЛ:

ДИМИТЪР НЕДЯЛКОВ

РЪКОВОДИТЕЛ:

ИВАЙЛО ИВАНОВ